31988L0378

16.7.1988. *EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS* L 187/1

PADOMES DIREKTĪVA

(1988. gada 3. maijs)

par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz rotaļlietu drošību

(88/378/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 100.A pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ([1]),

sadarbībā ar Eiropas Parlamentu ([2]),

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([3]),

tā kā dalībvalstu normatīvie un administratīvi akti, kas attiecas uz rotaļlietu drošības parametriem, atšķiras apjoma un satura ziņā; tā kā šīs atšķirības var radīt barjeras tirdzniecībā un nevienlīdzīgus konkurences apstākļus iekšējā tirgū, nesniedzot patērētājiem kopējā tirgū, jo īpaši bērniem, efektīvu aizsardzību pret apdraudējumiem, ko rada attiecīgie ražojumi;

tā kā ir jālikvidē šie šķēršļi, kas kavē izveidot kopējo tirgu, kurā pārdotu tikai pietiekami drošus ražojumus; tā kā šajā nolūkā uz rotaļlietu tirdzniecību un brīvu apriti jāattiecina vienoti noteikumi, kuru mērķis ir aizsargāt patērētāju veselību un drošību, kā noteikts Padomes 1986. gada 23. jūnija rezolūcijā par Eiropas Ekonomikas kopienas politikas turpmāko orientāciju uz patērētāju interešu aizsardzību un veicināšanu ([4]);

tā kā, lai atvieglotu atbilstības pārbaudi pamatprasībām, ir vajadzīgi Eiropas līmenī saskaņoti standarti, kas jo īpaši attiecas uz rotaļlietu dizainu un uzbūvi, lai varētu uzskatīt, ka šiem standartiem atbilstīgos ražojumos ir ievērotas pamatprasības; tā kā šos Eiropas līmenī saskaņotos standartus izstrādā privātas organizācijas un tiem jāpaliek juridiski nesaistošiem tekstiem; tā kā šā iemesla dēļ Eiropas Standartizācijas komiteja (CEN) un Eiropas Elektrotehniskās standartizācijas komiteja (CENELEC) ir atzītas par kompetentajām iestādēm, kas pieņem saskaņotus standartus atbilstīgi 1984. gada 13. novembrī parakstītajām vispārīgām pamatnostādnēm sadarbībai starp Komisiju un abām minētajām organizācijām; tā kā šajā direktīvā saskaņoti standarti ir tehniska specifikācija (Eiropas standarts jeb saskaņošanas dokuments), ko Komisijas uzdevumā apstiprinājusi viena vai abas šīs organizācijas, balstoties uz vispārīgajām pamatnostādnēm, kā arī saskaņā ar Padomes Direktīvu 83/189/EEK (1983. gada 28. marts), ar ko nosaka procedūru informācijas sniegšanai tehnisko standartu un noteikumu jomā ([5]), kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Spānijas un Portugāles Pievienošanās aktu;

tā kā saskaņā ar Padomes 1985. gada 7. maija rezolūciju par jaunu pieeju tehniskai saskaņošanai un standartiem ([6]) šīs saskaņošanas uzdevums ir noteikt drošības pamatprasības visām rotaļlietām, kuras paredzēts laist tirgū;

([1]) OV C 282, 8.11.1986., 4. lpp.
([2]) OV C 246, 14.9.1987., 91. lpp. un 1988. gada 9. marta lēmums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).
([3]) OV C 232, 31.8.1987., 22. lpp.
([4]) OV C 167, 5.7.1986., 1. lpp.
([5]) OV L 109, 26.4.1983., 8. lpp.
([6]) OV C 136, 4.6.1985., 1. lpp.

tā kā, ņemot vērā rotaļlietu tirgus lielumu un mainību, kā arī attiecīgo ražojumu daudzveidību, šīs direktīvas darbības jomai jābalstās uz pietiekami plaši definētu jēdzienu "rotaļlietas"; tā kā tomēr skaidri jānosaka, ka daži ražojumi saskaņā ar šo direktīvu nav uzskatāmi par rotaļlietām vai nu tāpēc, ka tie patiesībā nav paredzēti bērniem, vai tāpēc, ka tiem vajadzīga īpaša uzraudzība vai lietošanas nosacījumi;

tā kā tirgū laistās rotaļlietas nedrīkst apdraudēt ne lietotāju, ne trešo personu drošību un/vai veselību; tā kā rotaļlietu drošības standarti jānosaka, ievērojot tādu kritēriju, kā paredzēts lietot attiecīgo ražojumu, tomēr jāņem vērā arī visi citi iespējamie lietojumi, paturot prātā to, ka bērni parasti nav tik piesardzīgi kā caurmēra pieaugušie;

tā kā rotaļlietu tirdzniecībā ir jāievēro rotaļlietu drošības standarti un jāpatur prātā, ka šiem standartiem jāsaglabājas visu paredzēto un iespējamo rotaļlietas lietošanas laiku;

tā kā pamatprasību ievērošana var nodrošināt patērētāju veselību un drošību; tā kā visām rotaļlietām, kas laistas tirgū, ir jāatbilst šīm prasībām un, ja tās atbilst šīm prasībām, tad nedrīkst likt nekādus šķēršļus to brīvai apritei;

tā kā var uzskatīt, ka rotaļlietas atbilst šīm pamatprasībām, ja tās atbilst saskaņotajiem standartiem, kuru atsauču numuri ir publicēti *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*;

tā kā, ja rotaļlietas atbilst apstiprinātas organizācijas apstiprinātam modelim, var uzskatīt, ka tās atbilst pamatprasībām; tā kā šāda atbilstība jāapliecina, piestiprinot Eiropas marķējumu;

tā kā jāievieš sertifikācijas procedūras, lai noteiktu veidu, kādā valsts apstiprinātas organizācijas apstiprina tādu rotaļlietu modeļus, kas neatbilst standartiem, un izsniedz tipa pārbaudes sertifikātus tām, kā arī rotaļlietām, kas atbilst standartiem un kuru modelis tām iesniegts apstiprināšanai;

tā kā dažādos sertifikācijas un pārbaudes procedūru posmos dalībvalstīm, Komisijai un visām apstiprinātajām organizācijām jāsaņem pietiekama informācija;

tā kā dalībvalstīm jānorīko organizācijas, ko sauc par "apstiprinātām organizācijām", lai piemērotu rotaļlietām ieviesto sistēmu; tā kā par šīm organizācijām jāsniedz pietiekama informācija un tām jāatbilst minimāliem kritērijiem to apstiprināšanai;

tā kā var būt gadījumi, kad rotaļlieta neatbilst drošības pamatprasībām; tā kā šādos gadījumos dalībvalstij, kas to konstatējusi, jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai izņemtu šos ražojumus no tirgus vai aizliegtu to laišanu tirgū; tā kā jānorāda šāda lēmuma iemesls un, ja iemesls ir saskaņoto standartu nepilnība, tie vai to daļa jāsvītro no Komisijas publicētā saraksta;

tā kā Komisijai ir jānodrošina, lai saskaņotos Eiropas standartus visās jomās, ko aptver II pielikumā uzskaitītās pamatprasības, izstrādā pietiekami ātri, lai dalībvalstis līdz 1989. gada 1. jūlijam varētu pieņemt un publicēt vajadzīgos noteikumus; tā kā valstu noteikumiem, kas pieņemti, pamatojoties uz šo direktīvu, jāstājas spēkā 1990. gada 1. janvārī;

tā kā jāparedz piemērots pasākums, kas veicams pret katru, kurš nepamatoti piestiprina atbilstības zīmi;

tā kā kompetentām dalībvalstu iestādēm jāveic drošības pārbaudes rotaļlietām, kas jau ir laistas tirgū;

tā kā dažu kategoriju rotaļlietām, kas ir īpaši bīstamas vai arī paredzētas ļoti maziem bērniem, jānorāda arī brīdinājumi vai detalizēti drošības pasākumi;

tā kā Komisijai regulāri jāsaņem informācija par pasākumiem, ko saskaņā ar šo direktīvu veikušas apstiprinātās organizācijas;

tā kā tiem, kuriem adresēti saskaņā ar šo direktīvu pieņemtie lēmumi, ir jāzina šo lēmumu iemesls un viņiem pieejamie tiesiskās aizsardzības līdzekļi;

tā kā ir ņemts vērā Zinātniskās padomdevējas komitejas atzinums par ķīmisko savienojumu toksicitātes un ekotoksicitātes novērtējumu, ievērojot bērnu veselībai bioloģiski pieļaujamo metālu savienojumu daudzumu rotaļlietās,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

1. Šī direktīva attiecas uz rotaļlietām. "Rotaļlietas" ir visi ražojumi vai materiāli, kas konstruēti vai noteikti paredzēti tam, lai ar tiem rotaļātos bērni, kas jaunāki par 14 gadiem.

2. Saskaņā ar šo direktīvu ražojumi, kas uzskaitīti I pielikumā, nav uzskatāmi par rotaļlietām.

2. pants

1. Rotaļlietas var laist tirgū vienīgi tad, ja, lietojot paredzētā vai iespējamā veidā, tās neapdraud lietotāju vai trešo personu veselību un/vai drošību, ņemot vērā bērnu parastu uzvedību.

2. Rotaļlietai tādā stāvoklī, kā tā laista tirgū, jāatbilst šajā direktīvā noteiktajām drošības un veselības prasībām, ņemot vērā iespējamo un parasto lietošanas laiku.

3. Šajā direktīvā vārdkopa "laist tirgū" nozīmē gan pārdošanu, gan izplatīšanu bez maksas.

3. pants

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka rotaļlietas nelaiž tirgū, ja tās neatbilst drošības pamatprasībām, kas izklāstītas II pielikumā.

4. pants

Dalībvalstis savā teritorijā nekavē tādu rotaļlietu laišanu tirgū, kuras atbilst šīs direktīvas noteikumiem.

5. pants

1. Dalībvalstis pieņem, ka 3. pantā minētajām pamatprasībām atbilst rotaļlietas, uz kurām ir 11. pantā paredzētā EK atbilstības zīme, šeit turpmāk "EK zīme", kas norāda uz atbilstību attiecīgajiem valstu standartiem, kuros transponēti saskaņotie standarti, kuru atsauču numuri publicēti *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*. Dalībvalstis publicē šo savu standartu atsauču numurus.

2. Dalībvalstis pieņem, ka rotaļlietas, kuru ražotājs nav ievērojis 1. punktā minētos standartus vai ievērojis tos tikai daļēji, vai kurām šādu standartu nav, atbilst 3. pantā minētajām pamatprasībām, ja pēc EEK tipa pārbaudes sertifikāta saņemšanas to atbilstība apstiprinātajam modelim ir apliecināta ar piestiprinātu EK zīmi.

6. pants

1. Ja dalībvalsts vai Komisija uzskata, ka 5. panta 1. punktā minētie saskaņotie standarti tikai daļēji atbilst 3. pantā minētajām pamatprasībām, Komisija vai šī dalībvalsts ar šo jautājumu, izklāstot šādas rīcības iemeslus, vēršas pie Pastāvīgās komitejas (šeit turpmāk "Komiteja"), kas izveidota ar Direktīvu 83/189/EEK. Komiteja steidzami sniedz savu atzinumu.

Pēc Komitejas atzinuma saņemšanas Komisija paziņo dalībvalstīm, vai attiecīgie standarti vai to daļa jāsvītro no 5. panta 1. punktā minētām publikācijām.

2. Komisija informē attiecīgo Eiropas standartizācijas organizāciju un vajadzības gadījumā izdod jaunu standartizācijas dokumentu.

7. pants

1. Ja dalībvalsts konstatē, ka rotaļlietas ar EK zīmi, kas lietotas kā paredzēts vai saskaņā ar 2. pantu, var apdraudēt patērētāju un/vai trešo personu drošību un/vai veselību, tā veic visus vajadzīgos pasākumus, lai izņemtu šos ražojumus no tirgus vai arī lai aizliegtu vai ierobežotu to laišanu tirgū. Attiecīgā dalībvalsts tūlīt informē Komisiju par šiem pasākumiem un norāda sava lēmuma iemeslus, jo īpaši nosakot, vai tā ir:

a) neatbilstība 3. pantā minētajām pamatprasībām, ja rotaļlieta neatbilst 5. panta 1. punktā minētajiem standartiem;

b) nepareiza 5. panta 1. punktā minēto standartu piemērošana;

c) trūkumi 5. panta 1. punktā minētajos standartos.

2. Komisija iespējami drīz sāk apspriedes ar attiecīgām pusēm. Ja pēc šīm apspriedēm Komisija atzīst, ka visi 1. punktā minētie pasākumi ir pamatoti, tā tūlīt par to informē dalībvalsti, kas veikusi šos pasākumus, un pārējās dalībvalstis. Ja 1. punktā minētais lēmums pieņemts sakarā ar trūkumiem standartos un ja dalībvalsts nolēmusi sāktos pasākumus turpināt, kā arī sāk 6. pantā minēto procesu, Komisija, apspriedusies ar attiecīgām pusēm, divos mēnešos iesniedz šo jautājumu Komitejai.

3. Ja uz rotaļlietas, kas neatbilst prasībām, ir EK zīme, atbildīgā dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus un informē Komisiju, kas informē pārējās dalībvalstis.

4. Komisija nodrošina, ka dalībvalstis tiek informētas par procedūras progresu un iznākumu.

8. pants

1. a) Rotaļlietām, kas izgatavotas atbilstīgi 5. panta 1. punktā minētajiem saskaņotajiem standartiem, pirms tās laist tirgū, jāpiestiprina EK zīme, ar ko ražotājs vai tā pilnvarots pārstāvis Kopienā apliecina, ka rotaļlieta atbilst šiem standartiem;

b) ražotājs vai tā pilnvarots pārstāvis Kopienā dara pieejamu pārbaudei šādu informāciju:

— to paņēmienu aprakstu (piemēram, testa ziņojums vai tehniskā dokumentācija), ar kuriem ražotājs nodrošina produkcijas atbilstību 5. panta 1. punktā minētajiem standartiem, un vajadzības gadījumā: EK tipa sertifikātu, ko izrakstījusi apstiprināta organizācija; to dokumentu kopijas, kuras ražotājs iesniedzis apstiprinātajai organizācijai; paņēmienu aprakstu, ar kuriem ražotājs nodrošina atbilstību apstiprinātam modelim,

— ražošanas un uzglabāšanas vietas adresi,

— sīku informāciju par dizainu un ražošanu.

Ja ne ražotājs, ne viņa pilnvarots pārstāvis nav reģistrēts Kopienā, personai, kas laiž rotaļlietu Kopienas tirgū, ir pienākumu darīt pieejamu šo informāciju.

2. a) Rotaļlietām, kas pilnīgi vai daļēji neatbilst 5. panta 1. punktā minētajiem standartiem, pirms laišanas tirgū jāpiestiprina EK zīme, ar ko ražotājs vai tā pilnvarots pārstāvis Kopienā apliecina, ka attiecīgā rotaļlieta atbilst modelim, kas pārbaudīts saskaņā ar 10. pantā noteiktajām procedūrām un kuru apstiprināta organizācija atzinusi par atbilstīgu 3. pantā minētajām pamatprasībām;

b) ražotājs vai tā pilnvarots pārstāvis Kopienā dara pieejamu pārbaudei šādu informāciju:

— sīku ražošanas aprakstu,

— to paņēmienu aprakstu (piemēram, testa ziņojums vai tehniskā dokumentācija), ar kuriem ražotājs nodrošina atbilstību apstiprinātajam modelim,

— ražošanas un uzglabāšanas vietas adresi,

— to dokumentu kopijas, kurus ražotājs iesniedzis apstiprinātai organizācijai saskaņā ar 10. panta 2. punktu,

— parauga pārbaudes sertifikātu vai tā apstiprinātu kopiju.

Ja ne ražotājs, ne viņa pilnvarots pārstāvis nav reģistrēts Kopienā, personai, kas laiž rotaļlietu Kopienas tirgū, ir pienākums darīt pieejamu šo informāciju.

3. Ja nav pildīti 1. punkta b) apakšpunktā un 2. punkta b) apakšpunktā noteiktie pienākumi, atbildīgā dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu šo pienākumu izpildi.

Ja ir skaidrs, ka pienākumi nav pildīti, dalībvalsts var pieprasīt, lai ražotājs vai tā pilnvarots pārstāvis Kopienā uz sava rēķina noteiktā laikā veic pārbaudi apstiprinātā organizācijā, lai pierādītu atbilstību saskaņotiem standartiem un drošības pamatprasībām.

9. pants

1. Minimālie kritēriji, kas dalībvalstīm jāievēro, lai norīkotu šajā direktīvā minētās apstiprinātās organizācijas, ir ietverti III pielikumā.

2. Visas dalībvalstis dara zināmas Komisijai apstiprinātās organizācijas, kas atbild par 8. panta 2. punktā un 10. pantā minētajām EK tipa pārbaudēm. Informācijas nolūkā Komisija *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* publicē šo organizāciju sarakstu kopā ar tām piešķirtiem kārtas numuriem, un Komisija ir atbildīga par to, lai šajā sarakstā būtu ietverta jaunākā informācija.

3. Dalībvalsts, kas apstiprinājusi organizāciju, apstiprinājumu atsauc, ja konstatē, ka šī organizācija vairs neatbilst III pielikumā uzskaitītiem kritērijiem. Dalībvalsts tūlīt par to informē Komisiju.

10. pants

1. EK tipa pārbaude ir procedūra, kurā apstiprināta organizācija noskaidro un apliecina to, ka rotaļlietas modelis atbilst 3. pantā minētajām pamatprasībām.

2. Iesniegumu veikt EK tipa pārbaudi ražotājs vai tā pilnvarots pārstāvis Kopienā iesniedz apstiprinātai organizācijai.

Iesniegumā ietilpst:

— rotaļlietas apraksts,

— ražotāja vai tā pilnvarota pārstāvja vai pārstāvju vārds (vai nosaukums) un adrese, kā arī rotaļlietas ražošanas vieta,

— pilnīgi dati par ražošanu un dizainu; tam pievieno ražojamās rotaļlietas modeli.

3. Apstiprinātā organizācija EK tipa pārbaudi veic šādi:

— pārbauda iesniegtos dokumentus un nosaka, vai tie ir kārtībā,

— pārliecinās, ka rotaļlieta neapdraud drošību un/vai veselību, kā paredzēts 2. pantā,

— veic vajadzīgās pārbaudes un izmēģinājumus – cik iespējams izmantojot 5. panta 1. punktā minētos saskaņotos standartus – lai pārliecinātos, ka modelis atbilst 3. pantā minētajām pamatprasībām,

— tā var pieprasīt šā modeļa papildeksemplārus.

4. Ja modelis atbilst 3. pantā minētajām pamatprasībām, apstiprinātā organizācija izraksta EK tipa pārbaudes sertifikātu, ko dara zināmu iesnieguma iesniedzējam. Šajā sertifikātā ietver pārbaudes secinājumus, norāda visus ar to saistītos nosacījumus un pievieno apstiprinātās rotaļlietas aprakstu un rasējumus.

Komisija, citas apstiprinātās organizācijas un citas dalībvalstis pēc pieprasījuma var saņemt sertifikāta kopiju un pēc pamatota pieprasījuma – dizainparauga kopiju un ražošanas grafiku, un ziņojumus par veiktajām pārbaudēm un izmēģinājumiem.

5. Apstiprinātā organizācija, kas atsakās izdot EK tipa pārbaudes sertifikātu, norādot atteikuma iemeslus, par to informē dalībvalsti, kas šo organizāciju apstiprinājusi, un Komisiju.

11. pants

1. Šīs direktīvas 5., 7. un 8. pantā minēto EK zīmi un ražotāja vai tā Kopienā pilnvarota pārstāvja vai importētāja vārdu (nosaukumu) un/vai tirdzniecības nosaukumu, un/vai preču zīmi, un adresi parasti piestiprina rotaļlietai vai tās iepakojumam labi saskatāmā, viegli izlasāmā un neizdzēšamā veidā. Mazām rotaļlietām un rotaļlietām, kas sastāv no sīkām detaļām, šīs ziņas norāda uz iepakojuma, etiķetes vai lietošanas instrukcijas. Ja minētās ziņas nav piestiprinātas pie rotaļlietas, patērētāji jāmudina tās saglabāt.

2. EK zīmi veido simbols "CE".

3. Aizliegts pie rotaļlietām piestiprināt zīmes vai uzrakstus, ko viegli var sajaukt ar EK zīmi.

4. Šā panta 1. punktā minētās ziņas var saīsināt, ja pēc saīsinājuma var noteikt ražotāju, tā pilnvaroto pārstāvi vai importētāju Kopienā.

5. Šīs direktīvas IV pielikumā izklāstīti brīdinājumi un norādījumi par piesardzības pasākumiem lietošanas laikā, kas jāievēro, lietojot noteiktas rotaļlietas. Dalībvalstis var pieprasīt, lai, rotaļlietas laižot tirgū, šie brīdinājumi un piesardzības pasākumi vai daži no tiem, kā arī 4. punktā norādītā informācija būtu valsts valodā vai valodās.

12. pants

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, kas nodrošina paraugu pārbaudes tirgū laistajām rotaļlietām, lai pārliecinātos par to atbilstību šai direktīvai.

Par pārbaudi atbildīgā iestāde:

— pēc pieprasījuma piekļūst ražošanas vai glabāšanas vietai, kā arī 8. panta 1. punkta b) apakšpunktā un 2. punkta b) apakšpunktā minētajai informācijai,

— lūdz ražotāju vai tā pilnvarotu pārstāvi, vai personu, kas atbild par rotaļlietas tirdzniecību Kopienā, dalībvalsts noteiktā laikā sniegt informāciju, kas paredzēta 8. panta 1. punkta b) apakšpunktā un 2. punkta b) apakšpunktā,

— izraugās un paņem paraugu pārbaudei un izmēģināšanai.

2. Reizi trijos gados dalībvalstis nosūta Komisijai ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu.

3. Dalībvalstis un Komisija veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu konfidencialitāti attiecībā uz 10. panta 4. punktā minētās EK tipa pārbaudes rezultātu izplatīšanu.

13. pants

Dalībvalstis regulāri informē Komisiju par pasākumiem, ko saskaņā ar šo direktīvu veic to apstiprinātas organizācijas, lai Komisija varētu nodrošināt to, ka pārbaudes notiek pareizi un bez diskriminācijas.

14. pants

Visos lēmumos, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu un ierobežo kādas rotaļlietas laišanu tirgū, ir precīzi izklāstīts to pamatojums. Tiklīdz iespējams, par to paziņo attiecīgai pusei, kuru informē arī par tai pieejamajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem saskaņā ar dalībvalstī spēkā esošajiem tiesību aktiem, kā arī par termiņiem, kas piemērojami šiem līdzekļiem.

15. pants

1. Dalībvalstis līdz 1989. gada 30. jūnijam pieņem un publicē noteikumus, kas vajadzīgi, lai panāktu atbilstību šai direktīvai. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Dalībvalstis piemēro šos noteikumus no 1990. gada 1. janvāra.

2. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai tos savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

16. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1988. gada 3. maijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
M. BANGEMANN

I PIELIKUMS

RAŽOJUMI, KO SASKAŅĀ AR ŠO DIREKTĪVU NEATZĪST PAR ROTAĻLIETĀM

(1. panta 1. punkts)

1. Ziemassvētku rotājumi.
2. Precīzi mēroga modeļi pieaugušiem kolekcionāriem.
3. Aprīkojums, kas paredzēts koplietošanai spēļlaukumos.
4. Sporta piederumi.
5. Niršanas piederumi, kas paredzēti lietošanai dziļos ūdeņos.
6. Tautiskas lelles, dekoratīvas lelles un citi līdzīgi izstrādājumi pieaugušiem kolekcionāriem.
7. "Profesionālas rotaļlietas", ko uzstāda sabiedriskās vietās (tirdzniecības centros, stacijās utt.).
8. Saliekamās mīklas (*puzzles*) no vairāk nekā 500 gabaliņiem vai arī bez attēliem, kas paredzētas speciālistiem.
9. Pneimatiskas šautenes un pneimatiskas pistoles.
10. Uguņošanas piederumi, ieskaitot triecienkapseles ([1]).
11. Lingas un katapultas.
12. Šautriņu komplekti ar metāla smailēm.
13. Elektriskas cepeškrāsnis, gludekļi vai citi funkcionāli ražojumi, kuru nominālais darba spriegums pārsniedz 24 voltus.
14. Ražojumi ar sildelementiem, kas paredzēti lietošanai pieaugušo uzraudzībā mācību nolūkos.
15. Transportlīdzekļi ar iekšdedzes dzinējiem.
16. Rotaļu tvaika dzinēji.
17. Velosipēdi sportam vai braukšanai pa satiksmes ceļiem.
18. Videorotaļlietas, ko var pieslēgt videoekrānam un kuru nominālais darba spriegums pārsniedz 24 voltus.
19. Zīdaiņu knupīši.
20. Precīzas īstu šaujamieroču imitācijas.
21. Juvelierizstrādājumi bērniem.

([1]) Izņemot triecienkapseles, kas īpaši paredzētas lietošanai rotaļlietās, ciktāl tas nav pretrunā ar stingrākiem noteikumiem, kas jau ieviesti dažās dalībvalstīs.

II PIELIKUMS

DROŠĪBAS PAMATPRASĪBAS ROTAĻLIETĀM

I. VISPĀRĪGI PRINCIPI

1. Saskaņā ar šīs direktīvas 2. panta prasībām rotaļlietu lietotāju un trešo personu veselību nedrīkst apdraudēt, kā arī radīt fiziskas traumas šo rotaļlietu lietojums paredzētā vai iespējamā veidā, ņemot vērā to, kā parasti uzvedas bērni. Apdraudējums var būt saistīts:

   a) ar rotaļlietas uzbūvi, konstrukciju vai sastāvu;

   b) ar rotaļlietas parastu lietojumu, un no šā apdraudējuma nevar pilnībā izvairīties, pārveidojot rotaļlietas konstrukciju un sastāvu, reizē nemainot tās lietojuma iespējas un būtiskas īpašības.

2. a) Apdraudējumam, lietojot rotaļlietu, jāatbilst tās lietotāju un vajadzības gadījumā pieskatītāju spējai to novērst. Tas īpaši attiecas uz rotaļlietām, kuras to funkciju, izmēru vai īpašību dēļ ir paredzētas bērniem, kas jaunāki par 36 mēnešiem.

   b) Lai ievērotu šo principu, vajadzības gadījumā jānorāda rotaļlietu lietotāju minimālais vecums un/vai prasība, lai tās lietotu tikai pieaugušo uzraudzībā.

3. Rotaļlietu uzlīmēs un/vai uz to iepakojuma, kā arī tām pievienotajās lietošanas pamācībās, pilnībā un efektīvi jāpievērš lietotāju vai viņu pieskatītāju uzmanība apdraudējumiem to lietojumā un tam, kā no šiem apdraudējumiem izvairīties.

II. KONKRĒTI APDRAUDĒJUMI

1. **Fiziskas un mehāniskas īpašības**

   a) rotaļlietām un to daļām, kā arī stacionāro rotaļlietu balstiem jābūt mehāniski tik izturīgiem un vajadzības gadījumā stabiliem, lai izturētu lietošanas slodzes, nesalūstot vai nedeformējoties, un tādējādi neradītu fiziskas traumas;

   b) rotaļlietu šķautnēm, izvirzījumiem, auklām, trosēm un stiprinājumiem jābūt izveidotiem un konstruētiem tā, lai pēc iespējas mazinātu iespēju gūt fiziskas traumas saskarē ar tiem;

   c) rotaļlietām jābūt izveidotām un konstruētām tā, lai iespēja, ka to daļu kustība var radīt fizisku traumu, būtu minimāla;

   d) rotaļlietām, to sastāvdaļām un atdalāmām tādu rotaļlietu daļām, kas paredzētas tikai bērniem līdz 36 mēnešu vecumam, jābūt tik lielām, lai tās nevarētu norīt vai ieelpot;

   e) rotaļlietas, to daļas un mazumtirdzniecības iepakojums nedrīkst radīt nožņaugšanās vai nosmakšanas briesmas;

   f) rotaļlietām, ko paredzēts lietot seklā ūdenī un kas var noturēt vai balstīt bērnu uz ūdens, jābūt izveidotām un konstruētām tā, lai, ievērojot paredzēto lietojumu, pēc iespējas samazinātu iespējamību, ka rotaļlieta var zaudēt peldspēju un spēju balstīt bērnu;

   g) rotaļlietām, kurās iespējams iekļūt iekšā un kas tādējādi veido slēgtu telpu, jābūt izejai, pa kuru var izkļūt no tās un ko var viegli atvērt no iekšpuses;

   h) rotaļlietās, kas to lietotājiem piešķir kustīgumu, pēc iespējas jābūt iebūvētai bremzēšanas sistēmai, kas piemērota rotaļlietas tipam un ir samērojama ar tās attīstīto kinētisko enerģiju. Šādai sistēmai jābūt tādai, ko lietotājs var viegli darbināt, nebaidoties nokrist no rotaļlietas vai radīt fiziskas traumas iespēju pašam vai trešām personām;

   i) rotaļu šāviņu formai un sastāvam, kā arī to iespējamai kinētiskai enerģijai, kas attīstītās, kad tos izšauj no šādā nolūkā radītas rotaļlietas, jābūt tādiem, lai, ņemot vērā rotaļlietas iedabu, neradītu pārmērīgus fiziskas traumas draudus lietotājam vai trešām personām;

j) rotaļlietām, kurās ir sildelementi, jābūt konstruētām tā, lai:

— nevienas atklātas virsmas maksimālā temperatūra neizraisītu apdegumus, ja tai pieskaras,

— rotaļlietās ietvertie šķidrumi un gāzes nesasniegtu tādu temperatūru vai spiedienu, ka to izplūde – ja vien tā nav vajadzīga, lai rotaļlieta pareizi darbotos – radītu apdegumus, applaucējumus vai citas fiziskas traumas.

2. **Ugunsdrošība**

a) rotaļlietas bērnu tuvumā nedrīkst aizdegties. Šā iemesla dēļ tām jābūt no materiāliem, kas:

1) nedeg, nonākot tiešā saskarē ar liesmām vai dzirkstelēm, vai citādu uguni, vai

2) neuzliesmo ātri (liesmas nodziest, līdzko pazūd uguns izraisītājs), vai

3) ja tie aizdegas, tad deg lēni un liesmas izplatās lēni, vai

4) neatkarīgi no rotaļlietas ķīmiskā sastāva ir apstrādāti tā, lai kavētu degšanu.

Degoši materiāli nedrīkst radīt aizdegšanās briesmas citiem rotaļlietā izmantotiem materiāliem;

b) rotaļlietās, kurās to darbībai būtisku iemeslu dēļ ietilpst bīstamas vielas vai preparāti, kas noteikti Padomes Direktīvā 67/548/EEK ([1]), it īpaši materiālos un aprīkojumā, kas domāts ķīmijas eksperimentiem, modeļu būvei, veidošanai no plastikas vai keramikas, emaljēšanai, fotografēšanai vai līdzīgām nodarbēm, nedrīkst ietilpt vielas vai preparāti, kas var kļūt ugunsnedroši, ja tie zaudē nedegošas, viegli gaistošas sastāvdaļas;

c) rotaļlietas nedrīkst būt eksplozīvas vai saturēt elementus vai vielas, kas var sprāgt, ja tās lieto, kā noteikts šīs direktīvas 2. panta 1. punktā. Šis noteikums neattiecas uz rotaļu triecienkapselēm, uz kuriem attiecas I pielikuma 10. punkts un attiecīgā piezīme;

d) rotaļlietās, it īpaši ķīmijas spēlēs un rotaļlietās, nedrīkst ietilpt vielas vai preparāti:

— kas var sprāgt, ja tos sajauc:

— notiekot ķīmiskai reakcijai vai karsējot,

— ja tos sajauc ar oksidētājvielām,

— kuros ir gaistošas sastāvdaļas, kas ir ugunsnedrošas gaisā un var veidot ugunsnedrošus vai sprāgstošus tvaikus vai gaisa maisījumus.

3. **Ķīmiskas īpašības**

1. Rotaļlietām jābūt izveidotām un konstruētām tā, lai, lietojot tās, kā minēts šīs direktīvas 2. panta 1. punktā, tās neapdraudētu veselību vai neradītu fiziskas traumas, ja tās norij, ieelpo vai ar tām pieskaras ādai, gļotādām vai acīm.

Tām vienmēr jāatbilst attiecīgajiem Kopienas tiesību aktiem par dažu kategoriju ražojumiem vai par to lietošanas aizliegumiem un ierobežojumiem, vai par dažu bīstamu vielu un preparātu etiķetēm.

2. Lai aizsargātu bērnu veselību, dažādu vielu biopieejamība, ko rada rotaļlietu lietošana, nedrīkst pārsniegt šādu daudzumu dienā:

0,2 µg antimona,
0,1 µg arsēna,
25,0 µg bārija,
0,6 µg kadmija,
0,3 µg hroma,
0,7 µg svina,
0,5 µg dzīvsudraba,
5,0 µg selēna

([1]) OV 196, 16.8.1967., 1./67. lpp.

vai citu daudzumu, kas šīm vai citām vielām noteikts Kopienas tiesību aktos, pamatojoties uz zinātnes datiem.

Šo vielu biopieejamība nozīmē šķīstošu toksiski bīstamu ekstraktu.

3. Rotaļlietās nedrīkst ietilpt bīstamas vielas vai preparāti, kas norādīti Direktīvās 67/548/EEK un 88/379/EEK ([1]) tādā daudzumā, kas var kaitēt bērnu veselībai, kuri lieto šīs rotaļlietas. Katrā ziņā ir stingri aizliegts rotaļlietās izmantot bīstamas vielas vai preparātus, ja bīstamību paredz rotaļlietas lietojums.

   Tomēr, ja atsevišķas vielas vai preparāti ir noteikti vajadzīgi kādu rotaļlietu darbībai, piemēram, materiālos un aprīkojumā ķīmijas eksperimentiem, modeļu būvei, veidošanai no plastikas vai keramikas, emaljēšanai, fotonodarbībām vai līdzīgām nodarbēm, tie ir atļauti, nepārsniedzot maksimālo koncentrācijas līmeni, kas katrai vielai vai preparātam jānosaka, pilnvarojot Eiropas Standartizācijas komiteju (CEN) saskaņā ar procedūru, ko noteikusi komiteja, kas izveidota ar Direktīvu 83/189/EEK, ar noteikumu, ka atļautās vielas un preparāti atbilst Kopienas klasifikācijas normām par marķēšanu, ciktāl tas nav pretrunā ar IV pielikuma 4. punktu.

4. **Elektrodrošība**

   a) elektriskas rotaļlietas nedrīkst darbināt ar elektrību, kuras nominālais spriegums pārsniedz 24 voltus, un spriegums nevienā rotaļlietas daļā nedrīkst pārsniegt 24 voltus;

   b) rotaļlietas daļām, kas ir savienotas vai var saskarties ar elektrības avotu, radot elektrošoku, kopā ar vadiem vai citiem elektrības vadītājiem, pa ko šīm daļām pievada elektrību, jābūt labi izolētām un mehāniski norobežotām, lai novērstu iespējamo šoku;

   c) elektriskām rotaļlietām jābūt izveidotām un konstruētām tā, lai nodrošinātu, ka nevienas atklātas virsmas maksimālā temperatūra nerada apdegumus, ja tai pieskaras.

5. **Higiēna**

   Rotaļlietām jābūt izveidotām un ražotām tā, lai tās atbilstu higiēnas un tīrības prasībām un novērstu jebkādas infekcijas, slimības vai saindēšanās iespēju.

6. **Radioaktivitāte**

   Rotaļlietās nedrīkst būt radioaktīvi elementi vai vielas tādās formās vai proporcijās, kas var kaitēt bērnu veselībai. Piemēro Padomes Direktīvu 80/836/*Euratom* ([2]).

([1]) OV L 187, 16.7.1988., 14. lpp.
([2]) OV L 246, 17.9.1980., 1. lpp.

III PIELIKUMS

NOSACĪJUMI, KAS JĀIEVĒRO APSTIPRINĀTĀM ORGANIZĀCIJĀM

(9. panta 1. punkts)

Dalībvalstu izveidotajām organizācijām jāatbilst šādiem minimāliem nosacījumiem:

1) tām ir personāls, vajadzīgie līdzekļi un iekārtas;

2) to personālam ir vajadzīgās zināšanas un profesionāla godprātība;

3) to darbinieki un tehniskais personāls, izdarot pārbaudes, gatavojot ziņojumus, izdodot sertifikātus un veicot šajā direktīvā paredzētos pārraudzību, ir objektīvs attieksmē pret visām aprindām, grupām vai personām, kas tieši vai netieši saistītas ar rotaļlietām;

4) to personāls neizpauž dienesta noslēpumus;

5) tās apdrošina civiltiesisko atbildību, ja vien saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem šo apdrošināšanu nesedz valsts.

Dalībvalstu kompetentās iestādes periodiski pārbauda atbilstību 1. un 2. nosacījumam.

IV PIELIKUMS

BRĪDINĀJUMI UN NORĀDĪJUMI PAR DROŠĪBAS PASĀKUMIEM, LIETOJOT ROTAĻLIETAS

(11. panta 5. punkts)

Rotaļlietām jābūt ar skaidri salasāmiem brīdinājumiem, lai mazinātu iespējamo apdraudējumu, tās lietojot, kā izklāstīts pamatprasībās, un konkrēti:

1. **Rotaļlietas, kas nav paredzētas bērniem, kuri jaunāki par 36 mēnešu vecumu**

Uz rotaļlietām, kas varētu būt bīstamas bērniem līdz 36 mēnešu vecumam, jābūt brīdinājumam, piemēram: "Šī rotaļlieta nav piemērota bērniem līdz 36 mēnešu vecumam" vai "Šī rotaļlieta nav piemērota bērniem līdz triju gadu vecumam" ar īsu norādījumu par konkrēto apdraudējumu, kura dēļ noteikts ierobežojums; šis norādījums var būt arī lietošanas pamācībā.

Šis noteikums neattiecas uz rotaļlietām, kuras to funkcijas, lieluma, iedabas, raksturīgo īpašību vai citu iemeslu dēļ acīmredzami nav piemērotas bērniem līdz 36 mēnešu vecumam.

2. **Slidkalniņi, piekārtas šūpoles un riņķi, trapeces, virves un citas sijām piestiprinātas rotaļlietas**

Šādu rotaļlietu instrukcijām jāvērš uzmanība uz vajadzību periodiski pārbaudīt un tehniski apkopt galvenās daļas (piekares, stiprinājumus, balstus utt.) un jānorāda, ka tad, ja šādas pārbaudes neveic, rotaļlieta var izraisīt kritienu vai apgāšanos.

Jābūt arī instrukcijām par to, kā rotaļlietu pareizi samontēt, norādot daļas, kas var būt bīstamas, ja tās samontē nepareizi.

3. **Funkcionālas rotaļlietas**

Uz funkcionālām rotaļlietām vai to iepakojuma jābūt marķējumam "Brīdinājums: šī rotaļlieta jālieto vienīgi tiešā pieaugušo uzraudzībā".

Turklāt šīm rotaļlietām jābūt lietošanas pamācībai un norādījumiem par piesardzības pasākumiem ar brīdinājumu, ka šo piesardzības pasākumu neievērošana var apdraudēt lietotājus — sīkāk jānorāda, kā. Parasti tādus draudus rada rotaļlietas, kas ir ierīču vai ražojumu precīzi modeļi vai atdarinājumi. Jānorāda arī, ka šī rotaļlieta jāglabā tā, lai tai nevarētu piekļūt ļoti mazi bērni.

"Funkcionālas rotaļlietas" ir rotaļlietas, ko lieto tāpat kā pieaugušiem paredzētas ierīces vai iekārtas un kas bieži ir to precīzi modeļi.

4. **Rotaļlietas, kurās ir bīstamas vielas vai preparāti. Ķīmijas rotaļlietas**

a) ciktāl tas nav pretrunā ar to noteikumu piemērošanu, kuri izstrādāti Kopienas direktīvās par bīstamu vielu vai preparātu klasifikāciju, iepakošanu un marķēšanu, lietošanas pamācībās rotaļlietām, kurās ir bīstamas vielas vai preparāti, jābūt brīdinājumam par šo vielu vai preparātu bīstamību un norādījumam par piesardzības pasākumiem, kas lietotājiem jāievēro, lai novērstu iespējamās briesmas, kas īsi jānorāda katra tipa rotaļlietām. Jāmin arī pirmā palīdzība, kas jāsniedz, ja noticis nopietns negadījums, lietojot šā tipa rotaļlietas. Jānorāda arī, ka šīs rotaļlietas jāglabā tā, lai tām nevarētu piekļūt ļoti mazi bērni;

b) papildus a) punktā paredzētajām instrukcijām uz ķīmijas rotaļlietu iepakojuma jābūt šādam marķējumam: "Brīdinājums: šī rotaļlieta domāta tikai bērniem, kas vecāki par [1] gadiem. Lietot tikai pieaugušo uzraudzībā".

Par ķīmijas rotaļlietām uzskata šādas rotaļlietas: ķīmijas komplektus, plastikas veidošanas komplektus, miniatūras darbnīcas keramikai, emaljēšanai vai fotonodarbībām, kā arī līdzīgas rotaļlietas.

---

[1] Vecumu nosaka ražotājs.

5. **Skrituļslidas un skrituļdēļi bērniem**

Ja šos ražojumus pārdod kā rotaļlietas, uz tiem jābūt marķējumam: "Brīdinājums: jāvalkā aizsargaprīkojums".

Turklāt lietošanas pamācībās jābūt atgādinājumam, ka rotaļlieta jālieto uzmanīgi, jo vajadzīgas labas iemaņas, lai izvairītos no kritieniem vai sadursmēm, izraisot lietotāju un trešo personu traumas. Jādod arī norādījumi par ieteicamo aizsargaprīkojumu (ķiverēm, cimdiem, ceļgalu un elkoņu aizsargiem utt.).

6. **Rotaļlietas, ko paredzēts lietot ūdenī**

Uz rotaļlietām, ko paredzēts lietot ūdenī un kas noteiktas II pielikuma II iedaļas 1. punkta f) apakšpunktā, jābūt brīdinājumam saskaņā ar CEN norādi pieņemt EN/71 standarta 1. un 2. daļu:

"Brīdinājums! Lietot tikai seklā ūdenī, ja bērns ir pieaugušo uzraudzībā".